

GRA

75

01/2024

PRŮCHOD ČASEM

OBSAH

- 02 Obsah
- 03 Editorial
- 04 Posbíráno
- 05 Úlovky z IG
- 06 Stáří
- 07 Rozhovor s AKO
- 10 Vývoj oděvů v Evropě
- 11 Geneze KLDŘ
- 14 Výhovorky
- 17 Listopadová stávka škol
- 18 Etiketa
- 20 Válka volavek
- 22 Mumínci
- 24 Nejlepší filmy '23
- 28 Dobrovolně do Auschwitz
- 29 Vánoce za dob dřívějších
- 30 Pojd' me odmaturovat z češtiny!
- 31 Sudoku
- 32 Báseň

Zajímalo vás někdy jak to vypadá v nejuzavřenějším státě světa? V tomto článku se dočtete o historii KLDŘ a podíváme se i pod pokličku tamějšího totalitního režimu.

11

Pamatujete si na naši anketu na našem instagramu? Přinášíme vám shrnutí výsledků našeho průzkumu a k tomu i pár typů na co se podívat.

24

Časopis GYM vydává Sdružení rodičů při Gymnáziu v Třeboni. www.casopisgym.cz

Šéfredaktoři: Adina Přibyllová (upjaden), Jan Janíček (JJ)

Šéfilustrátorka: Anna Navrátillová (ann)

Titulka: Anna Navrátillová (ann)

Redaktoři: Adina Přibyllová (upjaden), Romana Benešová (Rominaa), Markéta Kabellová (makk), Adéla Nováková (adus), Radim Lohoňka (papirovarole), Jan Bartoloměj Chytil (Jiří Písek), Veronika Huličková (Cookie), Karolína Kamišová (Kajuša<3), Adéla Vávřová (Aduša<3)

Ilustrace: Anna Navrátillová (ann), Tereza Nedorostová (Raffy), Jan Janíček (JJ)

Korektury: Adina Přibyllová (upjaden),

Romana Benešová (Rominaa)

Foto: Adina Přibyllová (upjaden),

Radim Lohoňka (papirovarole)

Grafika: Jan Janíček (JJ)

In loving memory: Martin Rosocha (-ros-), Eva

Klímlová (EK), Jana Kučerová (JaK), Kateřina

Kněžínková (knek), Jan Kasal, Jakub Hloušek (jh)

EDITORIAL

Ahojte, vážení čtenáři!

Nový rok a nové začátky. Takzvaný refresh nám přinesl rok 2024 a všechny špatné věci z roku předchozího zametl pod koberec. Lidi si dávají předsevzetí a své naděje vkládají do lednového mrazivého měsíce. S tímto obdobím se však pojí i zkouškové období nebo zkrátka velmi hektický čas před vysvědčením.

Toto číslo jsme v rámci výročí našeho gymnázia pojali historicky. Najdete tu článek o tom, jak se měnila móda napříč celou historií Evropy, nějaká pravidla etikety či jak to bylo s minulostí KLDŘ. Pevně doufáme, že si čtením našeho časopisu zpříjemníte zimní čas třeba i nad šálkem čaje.

Za celou redakci doufáme, že se vám bude 75. číslo časopisu GYM líbit.

-upjaden a JJ-

Posbíráno aneb Co nastane v roce 2024

26. července - Letní Olympijské hry v Paříži. V Paříži se budou konat již po třetí.

17. března - Prezidentské volby v Rusku. Jistě všichni víme, že o favoritovi se nedá pochybovat.

18. září - Částečné zatmění měsíce můžeme pozorovat i u nás v ČR.

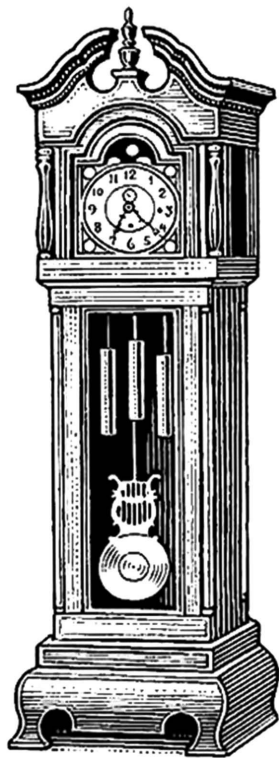
31. března - Prezidentské volby na Ukrajině. Kvůli válce, o které jistě všichni víme, to bude pro Ukrajinu těžké období.

Evropskými hlavními městy kultury v roce 2024 jsou estonská Tartu, rakouský Bad Ischl a norské Bodø.

13. srpna - Vrchol meteorického roje Perseidy (až 80 meteorů během hodiny).

8. dubna - Úplné zatmění slunce viditelné ve: Střední Tichý oceán, severní Mexiko, východní a střední USA, jihovýchodní Kanada, severní Atlantský oceán.

26. července - Letní Olympijské hry v Paříži. V Paříži se budou konat již po třetí.

-Kajuš-

Úlovky z @novepriznanigytrebon:

novepriznanigytrebon

Karel Vávře je frajer

novepriznanigytrebon

kdo je srba?

novepriznanigytrebon

Propadnu

novepriznanigytrebon

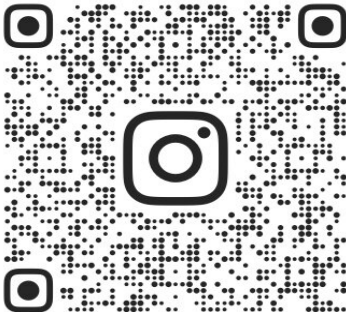
Neon je ten nejskvělejší prvek v periodické tabulce prvků a proto ho všichni máme rádi <3

peace

novepriznanigytrebon

chybí mi kakao

@CASOPISGYM

novepriznanigytrebon

Sender Hint available

Prosim vas, budme k sobe uprimni!

novepriznanigytrebon

Macík je největší legenda

Stáří aneb Písečkova studie o dospívání člověka

Studie nejnáměššího gymnaziologa GmDr. Arnošta Josefa Opršálka z října roku 2023 říká, že každý třetí gymnazista trpí uvědoměním si svého věku alespoň jednou do týdne. Každý druhý z nich poté i dvakrát a vícekrát. Z těchto gymnazistů poté přesně dvacet procent trpí mladým stářím čili psychosomatickou nemocí, způsobenou převážně uvědomováním si, že už nejsem malé děťátko, že je mi už patnáct nebo dokonce více, a že budu muset časem žít sám za sebe, bez rodičů, pryč od kamarádů z gymnázia. Objevuje se především u studentů vyšších a maturitních ročníků, avšak jsou i případy, kdy se tato nemoc vyskytl i u učitelů, kterým táhne na neuvěřitelných třicet let. Tito lidé si později začínají uvědomovat, že už to stejně nemá cenu, a že po prvních bolestech zad, únavě i po šesti kávkách a zhoršení zraku, jim bude třicet let a nic s tím neudělají. Jsou známé případy, kdy si pan učitel ke svým třicátým narozeninám koupil stařeckou hůlku a dioptrické brýle, ačkoli hůlku do dnes nepoužívá denně, přestal se holt a dominantou jeho postavy se stal „otcovský pupek“. Tomuto učiteli je dnes, podržte se, čtyřicet tři let.

Zpátky ale ke studentům. V posledních letech rapidně stoupla promořenost studentů. Je to snad díky lockdownu v roce 2020 a 21? Podle profesora Mike F. Oxlunga z Oxfordské univerzity je to vyloučené. „Ze třiceti zkoumaných studentů trpících syndromem mladého stáří jsou pouze čtyři postiženi lockdownem. Dva chlapi, kteří jsou závislí na Hraní počítačové hry League of Legends, a dvě dívky, které se staly tiktokery, vykazují známky postižení lockdownem i

syndromem mladého stáří... Můžeme tedy říci, že lockdown nemá na tento syndrom žádný reálný vliv.“ -přeložil Bc. Petr Myšička

Většina studentů tuto nemoc bere na příliš lehkou váhu. Představte si, že se ráno vzbudíte a je vám třeba osmnáct let. Co byste dělali? Objednali si rakev a místo na hřbitově? Jenže kde takovou rakev sehnat? Kolik to vůbec stojí? S takovými starostmi se musí potýkat každý nemocný. A nejen to, ale i celá řada fyzických poruch. Známe „Co jsi říkal? Jsem neslyšel.“ Nebo mžourání očima na tabuli, snažíte se přechíst odrážky v prezentaci. Nebo studenti, kteří na hodinu přicházejí pozdě s kelímkem kávy v ruce. A další hodinu totéž a další také a potom další tři. Tato situace je téměř bezvýhodná. Člověk si prostě musí zvyknout, že už není nejmladší a že ho síly už začínají opouštět. Není to vůbec jednoduché. Proto prosím všechny mladší žáky. Buďte ohleduplní a laskaví. Nechte výtah raději starším a užívejte si kolenu bez bolesti, dokud ještě můžete. Pusťte starší sednout, ať na odpoledku nemusejí čekat ve stoje.

Gym jako srdeční záležitost

Rozhovor s Annou Koktavou

Co vás napadne, když se řekne Gym?

Gym je pro mě určitě srdeční záležitost, protože školní časopis tady fungoval už v době, kdy já jsem sama byla studentkou. Tehdy se jmenoval Gymnazista a já byla chvíli součástí redakce, což jsem považovala za obrovskou čest – to se psal nějaký rok 1985. Bylo mi trochu líto, že když jsem se na gymnázium v roce 1992 vrátila jako učitelka, tak časopis v této podobě vlastně neexistoval. A protože to byla tehdy srdeční záležitost, chybělo mi to. Vždycky jsem si myslela, že studentský časopis k životu střední školy patří. Časopis pak vycházet opravdu začal – ale bylo to, jak se říká, střídavě oblačno. Pár let ano, pár let ne. Pravidelně pod novým názvem GYM začal vycházet až v roce 2007.

Máte nějaká zajímavá témata, na která si vzpomenete?

Líbila se mi například témata spojená s vyučovými předměty. Třeba matematika: byly tam rozhovory s učiteli matematiky nebo s našimi absolventy. Byly

tam ankety, která třída má nejradši matematiku, nebo která má nejhorší známky, nejlepší známky, byly tam rozhovory třeba s úspěšnými řešiteli nějakých matematických soutěží a tak dál. Pak jsme měli třeba Gym, jehož tématem byl český jazyk a literatura, takže tam byly články o

knížkách, byly tam zase rozhovory se zajímavými lidmi, kteří umí s češtinou hezky pracovat. U nás si to dovedu představit, protože tady máme hodně zajímavých češtinářů. Pak byl třeba Gym, jehož tématem byla hudba, hudební výchova a zase tam byly rozhovory s našimi absolventy,

kteří jsou třeba v nějaké kapele a podobně. No a pak různá aktuální témata – jako když zemřel bývalý prezident Václav Havel, tak bylo tématem Gymu Odcházení. I dnes by se s takovým tématem dalo pracovat – udělat např. rozhovor se zakladatelkou hospicu v Třeboni, nebo s našimi absolventy – na jaké odešli vysoké školy a jak jsou se svou volbou spokojeni. Vždycky jsem oceňovala nápaditost GYMu. Tím nechci říct, že by se mi témata dnešního Gymu nelíbila, jenom mám pocit, že není tak ucelený.

Ty články jste psala i Vy, nebo jen studenti?

Tehdy jsem ještě nebyla ředitelkou a součástí redakce jsem byla spolu s dalším kolegou, zeměpisářem Martinem Rosochou, který se před lety odstěhoval do Německa. Cítili jsme se být rovnocennou součástí redakce, jakou byli studenti, moc nás to bavilo. Scházeli jsme se opravdu pravidelně. Vedle auly byl kumbál, kde jsme mívali redakční rady a večer jsme měli on-line administrativní platformu, kam jsme si psali, hodnotili

si a komentovali články, debatovali o tématech. Cenili jsme si naší rovnocennosti – my jsme tam vnášeli pohled z pozice učitelů a strašně jsme respektovali právě pohled studentů a měli jsme pocit, že se vzájemně hodně obohacujeme. Víím, že teď máte v redakci paní učitelku Hronkovou, která respektuje samostatnost redakce a moc do časopisu nepřispívá, nastavení práce je teď trochu jiné. Myslím si, že by v každém Gymu mohl být rozhovor s nějakým učitelem, že by to pro čtenáře mohlo být zajímavé. To mi tam vlastně docela chybí. Moje rubrika se tenkrát jmenovala „Posbírání“ - každé 2 měsíce jsem prostě sbírala zajímavé věci, co se tady dělo, a o tom jsem psala a komentovala to. Martin Rosocha měl také rubriku, protože rád cestoval a věnoval se zeměpisu. Také rád sestavoval komiksy, pro které psal texty. Moc nás to tehdy bavilo, jako bych se vrátila do studentských let.

Kdo s těmi tématy přišel, jestli vy jako učitel nebo studenti?

To ti Adélko neřeknu, jestli jsme to byli vyložení my, nebo studenti. Jak jsme byli jeden tým, tak někoho něco napadlo a strašně snadno jsme se chytli a začali chrlit další nápady.

Kolik vás v té redakci tak bylo?

Okolo 12-15 lidí, zájem o práci v redakci byl vždycky – byli jsme vděční za každého nápaditého, pracovitého a spolehlivého redaktora, který se nebál říct svůj názor.

Jak často časopis vycházel?

Taky jednou za 2 měsíce – vždy vyšlo 5 čísel ročně. Tenkrát byl daleko větší problém s financováním tisku, což dnes redakce nemá – ve všem jí vycházíme vsťríc a tisk zajišťujeme. Tenkrát

jsme například využívali i projektové prostředky, abychom mohli mít např. barevnou kvalitní obálku z tvrdého papíru. Dělalí jsme například i různá prémiová čísla a letní speciály.

Jak probíhala distribuce časopisu, je to podobné jako dnes?

Bylo to hodně podobně, tiskli jsme ve škole, kvalitnější titulní stránky jsme nechali tisknout v místní tiskárně. Redaktoři se na prodej vždycky těšili, jako kameloti chodili po škole a

pokřikovali různá prodejní hesla. Výtěžek v současné době v naprosté většině darujeme Sdružení rodičů, aby se využily na pomoc těm, kdo to potřebují. Příspěvek z prodeje jsme dali například i na Ukrajinu.

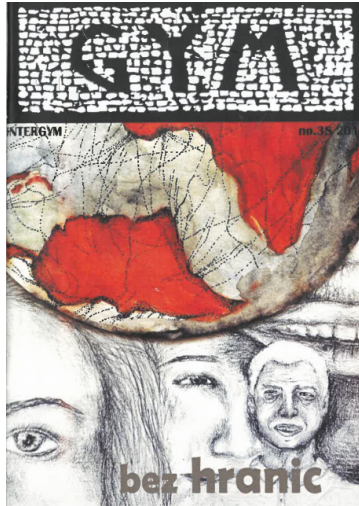
Vychází Gym nepřetržitě až dodnes?

GYM v současné podobě vychází od roku 2007 a jsem na to moc pyšná. Pamatuji si třídu, se kterou jsem jej zakládala – vymysleli jsme název, byli tam šikovní grafici, kteří udělali třeba 10 návrhů na nové logo. To nakonec vzniklo z dlažebních kostek před školou, jak je tam nápis gymnázium. Tvorbu časopisu jsme využívali jako metodu výuky – hledali jsme vhodné rubriky, redaktory, tvořili články. Velmi brzy po vzniku jsme přizvali do redakce i studenty z jiných tříd a od té doby GYM vychází – bez přestávký téměř 16 let.

Scházeli jste se o přestávkách, odpoledne nebo při hodinách?

Pravidelně vždy ve čtvrtek o velké přestávkce. Když bylo před uzávěrkou, tak jsme se třeba sešli i víckrát. Měli jsme i takový společný online prostor, kde jsme si vzájemně komentovali

a doplňovali články. Večer před vydáním čísla bylo práce nejvíc, to nechyběl nikdo. Po vydání čísla vždy následovala speciální redakční rada, které jsme říkali KontraGYM – promítali jsme si jednotlivé stránky a povídali si o tom, co se povedlo a co ne.

Ilustrovala jste taky něco?

Já neumím kreslit :-). Měli jsme strašně šikovné ilustrátory, stačí se podívat na starší titulní stránky, byla jsem z nich vždycky nadšená. Co oni dokázali vymyslet, dělat obrázky i dělat různé koláže! Fantastické nápady.

Napadá vás, kolik v té době Gym stál?

Mám pocit, že když jsme začína-

li, tak to bylo za korunu. Takže od těch 10 korun, dlouho 20 a pak jsme si řekli, že tolik stojí kafe v automatu, že bychom měli být trošičku dražší ne? Tak se cena ustálila na třiceti korunách.

Je něco, co Vám na současném Gymu chybí?

Pořád je co vylepšovat – obecně mi nejvíc chybí lidi. Naši studenti a učitelé – především o nich by měl GYM vždycky být – co nejvíc z nich by se v něm mělo najít. V rozhovorech, anketách, na fotkách, v člancích. Dělalji toho tolik zajímavého, jsou inspirativní, talentovaní. Obecně jsem ale šťastná, že tady pořád máme nadšené redaktory, že pořád stojí zato našim studentům pracovat na živé kronice našeho gymnázia, která se jmenuje GYM. Moc všem fandím a jsem připravená vytvářet pro vycházení časopisu co nejlepší podmínky.

Děkuji za rozhovor, spoustu námětů a nabídku za vámi kdykoli přijít.

-Aduš a Veronika Straková-

Vývoj oděvů v Evropě

Po zániku Římské říše vznikaly v Evropě nové státy, kvůli nedostatku peněz tedy i vznešené vrstvy měly velmi jednoduchý oděv.

Mužské oděvy v tomto období byly hlavně tuniky, svrchní a spodní vrstva. Měly rozparek na hrudi a délka tuniky značila, jaké má její majitel společenské postavení.

Ženy většinou nosily jednoduché šaty. Zároveň se v této době objevují také gotické oděvy, které mají velkou mnohotvarost střihu a zdůrazňují tvar postavy.

V období renesance se každá země vyznačovala rozdílnou kulturou. Například v Itálii se upřednostňuje honosnost oděvů, zatímco Španělsko se soustředí hlavně na upnuté oděvy.

Barokní móda znovu sjednotila většinu zemí. Šlechta celé Evropy se snažila přiblížit oděvům královského dvoru Ludvíka XIV. v době 17. století.

V období rokoka se toho moc nezměnilo, ale látka, ze které se oblečení vyrábělo byla význačně lehčí. Novým trendem se staly pastelové barvy a květové vzory.

Na přelomu 18. a 19. století se většina evropských zemí inspirovaly Anglií a její jednodušší módou, hlavně se projevila po Velké francouzské revoluci.

V období 19. století se uplatňovala móda vídeňských měšťanů. Tato móda se poté v 50. letech míchá s trendy rokoka.

V 70. letech 19. století se šaty začaly šít ve dvou dílech: kabát a sukně, pro každý účel se také nosí jiný střih šatů.

Na začátku 20. století se objevují rovné korzety v kombinaci s rovnou sukní, která se zužovala směrem ke kotníkům. Tento styl sukně ovšem omezoval ženy v normální chůzi.

Po konci 1. světové války se dámské sukně zkrátily po kolena a velké načechrané rukávy vyšly z módy. Šaty se většinou šily s malými ramínky.

Hospodářská krize 30. let ale skoro navrátila módu do delších sukní, přidala ale pásy na sukně pro zvýraznění pasu.

Na začátku 2. světové války se uplatňoval přidělový systém a civilní oblečení se podobá spíše uniformám, což přineslo například vycpávky na ramena a úzké sukně.

Po válce se začala móda měnit velmi často. Nejdříve panoval módní diktát pařížských salónů, dále se soustředí na neobvyklé kombinace, později oděv nositele ladí s politickými názory.

Do současnosti se móda a trendy stále mění, ale jde poznat, že některé věci zůstávají stejné a některé se po pár letech vrací.

-Cookie -

Geneze KLDK

aneb Severní Korea od jejího vzniku po současnost

Severní Koreu známe všichni jako stát s největší mírou diktatury a totality, kde pevnou rukou vládne nespočet nesmyslných zákonů. Lidská svoboda je zde omezena natolik, že nám to nejdě si ani představit. Od jejího vzniku, roku 1948, je místním občanům vštěpován do hlavy nekompromisní komunismus. Co se za ty léta změnilo a kolik se na pozici vůdce vystřídalo Kimů?

Dějiny KLDK se začínají psát 9. září 1948. Po konci Japonské okupace a druhé světové války Korejský poloostrov přijelo osvobodit, podobně jako u nás, tehdejší SSSR a USA. Právě pod dohledem Sovětského svazu se začal, na severní části poloostrova, rýsovat nový stát. Stejně jako na jihu dala Amerika popud ke vzniku Jižní Koreje. Jižní a Severní Korea již nadále nenacházela pochopení v tom druhém, a tak se jejich ideologie rozešly.

V této době se nejvíce ujala jedna z levicových stran, v jejímž čele stáli Korejci, kteří žili v SSSR, či Číně, a měli tak spoustu zkušeností s praktikami komunistického režimu. Touto stranou byla Korejská komunistická strana. Roku 1972 se stal konečně prezidentem Kim Ir-sen a k moci se v této době stala Korejská dělnická strana, jejímž předsedou byl právě on.

Roku 1973 zasáhl Severní Koreu, stejně jako zbytek světa, ropný šok. Došlo k velkému zdražení. Země se bez ropy jen těžko stavěla na nohy a stávala se stále více odkázanou na sebe. Tímto se systém centrálně plánované ekonomiky naprosto zhroutil. Kvůli malým finančním příspěvkům technologie zcela zastaraly. Kim

Ir-sen je náhle v kleštích. Jeho ideologie se hroutí a nepomáhá tomu ani vzestup Jižní Koreje. Loajálnost a legitimita vůdce se hluboce propadla.

V roce 1944 zemřel Kim Ir-sen a na jeho pozici nastoupil jeho syn, Kim Čong-il. Nejprve po svém otci převzal místo ve vedení Korejské dělnické strany, ale post prezidenta? Na jeho trůn se prášilo, a tak se ujal i té nejvyšší funkce. Nový vůdce však neměl příliš štěstí. Snad Američtí či Japonští imperialisté zapříčinili hladomor v zemi (vůdce vždy svede nějaký problém na imperialisty, např. „tento hurikán na naši zemi snesli Jihokorejci“). Zkrátka inspirovat se Stalinem a jeho způsoby nebylo to nejšťastnější rozhodnutí.

Kam se všechny ty peníze ale poděly? Severní Korea přispívá markantním podílem svého nízkého DPH na armádu a výrobu atomových zbraní. Muži ve věku 18-30 let jsou odkázáni na nekonečná léta vojny. v této době se sem dováželo i mnohé zboží z tehdejšího Československa (např. vyřazené tramvaje). V roce 2002 došlo k několika reformám. Jejich měna byla devalvována (oslabena oproti cizím v systému fixních kurzů. Poprvé od roku 1954 byla možnost získat půdu pro potřeby své rodiny. Příklad jídla a bydlení se postupně rušily. Také byl zde trochu uvolněn trh – dalo to za vznik společnosti Kesong, která spolupracuje s Jižní Koreou.

Svědectví o životě v KLDŘ
zpracovala | Nina Špitálníková

Roku 2005 Severní Korea přiznala vlastnictví atomových zbraní. To Rusové rázně odmítli s tím, že není možné, že by měli prostředky a technologii k jejich výrobě. Roku 2006 zástupci KLDŘ prohlásili, že se zdařil podzemní výbuch jaderné hlavice. Čin byl celosvětově odsouzen a v OSN proběhlo hlasování o znovu uvalení sankcí na KLDŘ.

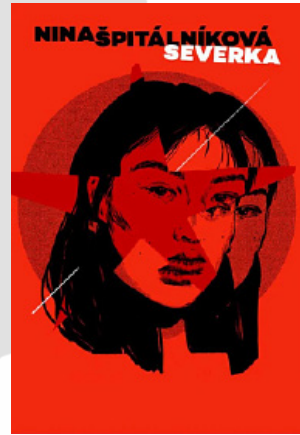
V roce 2011 zemřel náš milovaný Kim Čong-il a na povrch vyplula všechna jeho tajemství. Severokorejskými uprchlíky byl obviňovaný za soustavné porušování lidských a občanských práv, Amnesty International odhalilo rozsáhlé pracovní tábory, ve kterých mělo být vězněno 200 000 lidí a peníze, který mu jeho lid těžkou prací vydělával a sám neměl nic, rozhazoval za oblíbený koňak a obklopoval se luxusem. Kim Čong-ila nahradil syn Kim Čong-un.

Severní Korea nadále zůstává totalitní diktaturou a velice uzavřeným státem. Lidé zde nemají informace o okolním světě. Jsou

zaznamenávány případy, kdy lidé byli zavíráni, mučeni a popravení v důsledku své víry. OSN přirovnalo toto zacházení k nacismu a doporučila, aby před soudem stanul i Kim Čong-un.

V prosinci 2013 nechal Kim Čang Song-tcheka (strýc Kim Čong-una, který mu dopomohl k vládě) v rámci rozsáhlé čistky popravit, pravděpodobně kvůli upevnění vlastní moci. Krátce po Čangově popravě byla popravena podle jihokorejské agentury Jonhap popravena také celá jeho širší rodina. Popraveni byli jeho sestra a její manžel zastávající post velvyslance na Kubě, jejich syn, velvyslanec v Malajsii a všechny děti a vnučata Čangových bratrů. Čistky pokračovaly i v roce 2014, např. jeho bývalý náměstek byl podle jihokorejských zdrojů upálen zaživa plamenometem.

K lepšímu pochopení společnosti, morálky a chodu tohoto státu velmi doporučuji knihy od Niny Špitálníkové, která píše velmi poutavě, trochu s nadhledem a humorem, aby vám to nepřišlo zas tak depresivní. Mezi dvěma Kimy – na studiích v KLDŘ, Svědectví o životě v KLDŘ a její nejnovější kniha Severka.

-Upjaden-

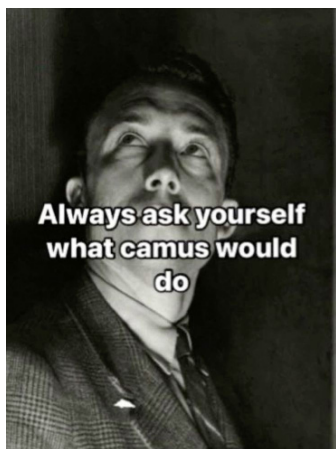

VÝHOVORKY

alias Vážná humoreska s panem Matějkou

Skončila hodina fyziky, nekonečné těkání školních hodin bylo u konce. Jenže já stále čelil v tvář nevyzpytatelnému šoku nervoty, dali by se vyobrazit jako neskutečně hladové myši, plazící se rychle a plné vitality.

Usedl jsem. Naproti panu Matějkovi, učiteli fyziky, stiskl jsem diktafon a rozdělený masivním, naleštěným a mohutně širokým stolem jsem začal číst.

„Jak byste hodnotil rozdíl mezi studiem dnes a když jste Vy byl student?“

PAN MATĚJKA: „No srovnávat se to vůbec nedá, protože tenkrát když jsem já studoval, a to už je hodně dávno, tak samozřejmě technické podmínky byly úplně jiné.“

PAN MATĚJKA: „Po první přednášce byl vždycky hlavní úkol vystartovat do knihovny a zamluvit si příslušnou literaturu. Bez literatury jsme nebyli schopni pracovat a v době bez inter-

netu bylo nutné opravdu chodit na všechny přednášky.“

„Jaká byla Vaše očekávání, když jste začínal učit a jaká byla realita?“

PAN MATĚJKA: „Když jsem začínal učit, myslel jsem si, že to bude jednoduché, že vše umím. Ale zdaleka to tak nebylo, na vysoké škole jsme se z didaktiky příslušných předmětů toho moc nenaučili. Doufám, že se metodika změnila, protože my jsme se toho odborně naučili hodně, ale metodicky zdaleka ne.“

„Lákala Vás vždy výuka více než výzkum?“

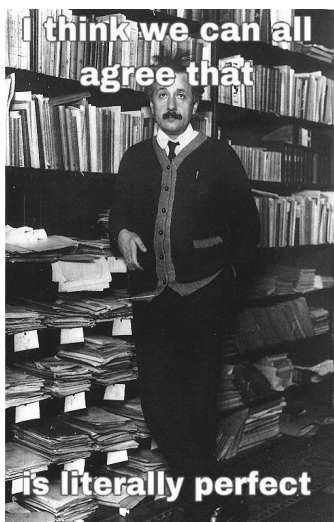
PAN MATĚJKA: „Výzkum mě asi tolik nelákal. V dětství mě samozřejmě lákalo být ať už řidič popelářského auta, nebo spíše elektrické lokomotivy. Ale špatně jsem viděl, tak jsem věděl, že se nedostanu.“

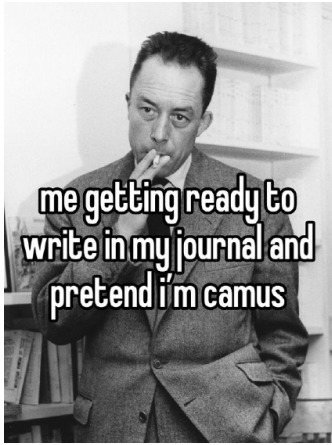
PAN MATĚJKA: „Takže jsem

začal studovat jadernou fyziku v Praze, a pak jsem přestoupil na pedagogický obor.“

„Co se vám nelíbilo na oboru jaderné fyziky?“

PAN MATĚJKA: „Na jaderné fyzice se mi nelíbilo to, že nás tam bylo strašně moc. Bylo to takové neosobní, v tom obrovském množství studentů se jedinec ztratil. Na studiu pedagogiky byl větší individuální přístup.“

„Na Isaaca Newtona při jeho světoznámému objevu gravitace spadlo jablko. Je možné, že kdyby místo jablka spadla hruška, spadla by dál a tím pádem nespadla na pana Newtona?“

PAN MATĚJKA: „No asi by to možné nebylo no. Výsledek by byl stejný předpokládám. Můžeme říct, že za současných poznatků vědy by byl výsledek stejný.“

„Je lepší tvar těla konvexní či konkávní? Čistě z praktického hlediska.“

PAN MATĚJKA: „Radši se vyjadřovat nebudu. Tuhle otázku zruš.“

-OTÁZKA ZRUŠENA-

„Myslíte, že jsme se v důsledku Mnichovské dohody měli jakožto Československo se bránit?“

PAN MATĚJKA: „To je pro mě velice zajímavá otázka, protože mým koníčkem je literatura faktu se zaměřením na 2. sv. válku, takže jsem leccos prostudoval. Asi bych se ale přiklonil k tomu, že bychom se neubránili, vzhledem k tomu, co říkají někteří odborníci.“

„Jaký máte názor na Kolo-housenku?“

PAN MATĚJKA: „Neznám. Podle obrázky ale vidím, že už jsem to někdy viděl. Kola a pásy zároveň, no ten vývoj byl opravdu různý, no. Zabývalo se to opravdu leccíms, ale myslím, že to nějaký význam nemělo. Já jsem se potom specializoval na bitvy v Tichomoří, což mě bavilo asi nejvíce.“

Absurdita rozhovoru zvyšovala na obrátkách. Jediné, k čemu se dala situace přirovnat, byl točící se vodní mlýn při potopě, či všechny součásti od větrného mlýnu nezbytné k jeho funkci, rozlétávající se jako náměštlí holuby v silném větru.

„Máte nějaký oblíbený le-toun?“

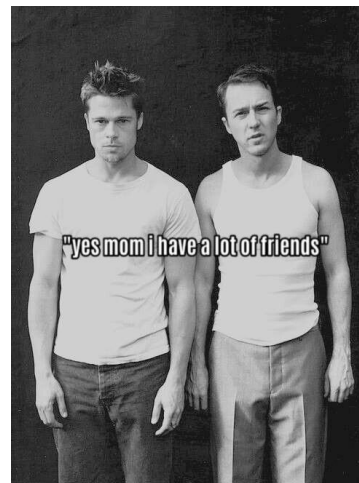
PAN MATĚJKA: „Messerschmitt 262“

„O nás, bez nás?“

PAN MATĚJKA: „O nás, bez nás je špatné samozřejmě, to je jasné, proto se snažím se studenty mluvit tak, aby bylo všechno jasné. Asi se to vždycky nepovede, ale samozřejmě O nás, bez nás je špatné.“

„Učilo se na gymplu o Sametové revoluci (17.11.1989) ?“

PAN MATĚJKA: „Měli jsme sportovní den v Třeboňské hale, takže se neučilo.“

„Máte na gymnáziu už bohatou praxi, co je jeden z momentů, který nikdy nezapomenete?“

PAN MATĚJKA: „Určitě to bude můj první den na gymnáziu. Vypadal tak, že jsem přijel pozdě. Pozdě jsem přišel proto, protože jsem neznal cestu. Dojel jsem vlakem do Veselí nad Lužnicí, tam mi jeden vlak ujel, druhý vlak jsem tedy stihl. Dojel jsem vlakem do Třeboně, šel jsem do školy a bývalý ředitel mi řekl, že jsem přišel pozdě, zhruba kolem 9:30 a hned 3. hodinu jsem měl učit. Takže mi řekl: „Běžte do učebny fyziky, teď tam máte učit.“, tak jsem šel.“

PAN MATĚJKA: „Studenty jsem samozřejmě neznal. Tenkrát jsem šel do 1. ročníku, takže jsem se zeptal, co vlastně probírali. Opravdu jsem nevěděl, protože jsem nastoupil

ne v září, ale v říjnu, až po vojně. Z vojenské správy hned na gymnázium.“

PAN MATĚJKA: „Týden po tom jsem jel na brigádu sbírání brambor jako pedagogický dohled. Na 3 týdny se jezdilo na brambory, studenti sbírali brambory a my na ně dohlíželi.“

„Bude Vám učitelství chybět?“

PAN MATĚJKA: „No tak chybět asi bude, to je pravda, ale život jde dál a je třeba všechno předat těm mladším.“

-Papirovarole-

Spotify playlist podle výběru Pana Matějky

Listopadová stávka škol - Co to bylo?

I přesto, že stávky nebo demonstrace jsou důležitým nástrojem demokratické společnosti, často je vnímáme v negativním kontextu. Velké mediální pozornosti se dočkala nedávná stávka školských pracovníků z 27. listopadu 2023, do které se zapojilo i naše gymnázium. Protože se stávka neobešla bez zmatených informací a chaosu, přinášíme to nejdůležitější, co byste o ní měli vědět.

Proč se stávkovalo?

Výstražnou stávku vyhlásily školské odbory v reakci na plánované rozpočtové škrty v resortu školství, které by mimo jiné snížily počet hodin dotovaných MŠMT a změnilo financování nepedagogických pracovníků. Stávka, do které se podle odborů zapojilo 74 procent škol, byla následkem dlouhodobého chaosu vlády, která po několik měsíců přicházela s návrhy rozpočtu zásadně ovlivňující budoucí chod škol. I kvůli nedostatečnému informování připravovaných změn, tak nechávala vedení škol v nejistotě, zda budou mít příští rok dostatek peněz a omezovala je v plánování (plánování změn výuky, možnost přijímat nové učitele nebo zlepšení situace nepedagogických pracovníků).

Na fakt, že české školství bylo dlouhodobě podfinancováno, odkazovala současná vláda svým programem, ve kterém si získání více finančních prostředků pro školství stanovila jako svou prioritu (konkrétně

šlo i o zvýšení veřejných výdajů na vzdělávání a školské služby v poměru k HDP na úroveň průměru zemí OECD). Obecně panuje celospolečenská shoda na tom, že podpora předvídatelného a kvalitního vzdělání je pro budoucnost klíčová.

O co šlo?

Zastřešujícím argumentem stávkujících škol byla právě nejasnost a nepředvídatelnost systému, kterým s nimi vláda komunikuje. Stávkující nepožadovali větší finance do rozpočtu školství pro navýšení platů učitelů, ale aby mohli ostatním pracovníkům škol udržet současnou výši platů. Konkrétně šlo o několik věcí, pojďme se na ně podívat:

Nesnižovat platy nepedagogických pracovníků a jejich tabulkové platy zvednout alespoň na úroveň minimální mzdy.

Školám by nezbyval dostatek financí na jejich nepedagogické pracovníky jako jsou kuchařky, uklízečky, školníci, školní psy-

chologové nebo administrativní pracovníci jako ekonomové. Ti jsou ale pro školy nepostradatelní (jejich platy jsou navíc tak tristní, že pro jejich udržení vedení škol už i tak často užívají osobní odměny). Aby svá místa nemuseli opustit, k jejich financování by se nejspíš použily peníze z platů učitelů. V současné chvíli je na tyto pracovníky dopláceno také penězi z neobsazených pracovních pozic (neobsazených kvůli tabulkovým platům mnohdy nedosahujícím minimální mzdy). Neobsazená místa chce ale vláda výrazně seškrtnat.

Snížení PHmax indexu nanejvýše o 5 % (u ZŠ i SŠ).

Ten určuje počet ministerstvem proplacených odučených hodin. Některé školy by tak musely seškrtnat třeba tandemovou výuku (hodiny, kde vyučují dva učitelé) nebo výstupy placených přednášejících, dělení tříd na skupiny (třeba při výuce jazyků), laboratorní cvičení nebo volitelné předměty. V podstatě efektivní inovace, jejichž

zrušení by školy vrátilo k roky zastaralé výuce. Teoreticky by snížení počtu vyučovacích hodin mohl vést i k nutnosti propustit "nadbytečné" učitele nebo ke zkracování jejich úvazků.

Dále se mezi náměty stávkujících objevovaly požadavky jako otevřená komunikace a informování o změnách s dostatečným předstihem, návrat k vládou schválené Strategii vzdělávací politiky 2030+ nebo řízení resortu lidmi znalých důsledků jednotlivých opatření.

Odbory požadovaly, aby se rozpočet resortu školství udržel alespoň na letošní úrovni. S touto formou začalo pracovat i ministerstvo, které ale za stejnou úroveň pokládá tu nominální (v důsledku faktorů jako je inflace ale stejná částka znamená méně peněz). Je jasné, že v současné situaci musí stát šetřit. Otázkou ale je, zda jsou kroky vlády ohledně škrtů v resortech jako je školství nebo zdravotnictví správné. Současný rozpočet slíbil zvýšení platů učitelů, získané peníze ale školy nejspíš budou muset použít úplně jinde, aby zach-

ovaly provoz institucí a s ní kvalitou výuky. Změny, které se navíc do výuky implementovaly několik let a za nemálo peněz, by se jinak zahodily.

Peníze = kvalitní vzdělání?

Vyvstává otázka, zda se stávka týkala financí nebo kvality výuky. Školám nešlo o co možná nejvyšší zisk peněz, ale o jistotu zaplacení svých pracovníků a pokračování zavedené výuky. Podle odborů byla stávka neodiskutovatelně úspěšná. Doufáme.

-makk-

Etiketa: Návštěva divadla

Pravidla etikety platí vždy a všude. Někdo je dodržuje do puntíku, někdo méně, a dokonce se dají najít i tací, kteří o pojmu etiketa ani neslyšeli. Během společenských akcí bychom je ale měli dodržovat bez jakýchkoliv výjimek. A proto se společně těmi hlavními prokoušeme skrz jednotlivá čísla GYMu.

Etiketa v divadle je pro kupodivu pro některé stále neznámý pojem. Tím se pak zbytečně dostávají do trapných situací, kterým mohli snadno předejít. Proto jsem si pro vás připravila seznam jednoduchých pravidel, které Vám dopomohou k tomu, aby se již žádné další faux pas neopakovalo. A to platí jak pro pány, tak i dámy. Přeci jen, návštěva divadla je opravdová společenská událost. A dle toho bychom se měli nejen chovat, ale také prezentovat.

1) Co na sebe?

Toto považuji za úplný základ. O tom, jak slavnostně se obléct, rozhoduje typ divadla a představení. Obecně volíme spíše tmavší barvy, pokud se jedná o večerní představení. Světlé barvy (tj. bílá, béžová, krémové a světlé odstíny, živé barvy) jsou vhodné spíše na jaře / v létě, tmavší barvy

(tj. černá, hnědá, tmavé a studené odstíny) jsou více univerzální, ale volíme je hlavně v chladnějších obdobích, tudíž na podzim a v zimě.

Do malých komorních divadel a na představení malých alternativních scén:

Džíny, sportovní oblečení a obuv, tričko

Pro pány: Vycházkový oblek, vkusná košile a lze vynechat kravatu.

Pro dámy: Společenské šaty nebo koktejlky, blůza/košile, vhodně dlouhá sukně, společenské kalhoty

Obuv: Na podpatku i bez, preferujeme uzavřenou špičku

Do běžného divadla:

Pro pány: Tmavý společenský oblek, jednobarevná košile i kravata nebo motýlek, tmavá šněrovací obuv s černými ponožkami

Pro dámy: Polodlouhé šaty/ koktejlky nebo kostým v decentních barvách. Sukně by měla sahat minimálně ke kolenům nebo těsně pod kolena.

Obuv: společenské lodičky a kabelka typu psaníčko

Sandály, příliš krátký / odhalený oděv

Na slavnostní premiéru do Státní opery nebo do Národního divadla:

Pro pány: Perfektně padnoucí smoking s bílou košilí a motýlkem

Pro dámy: Velká večerní toaleta = Šaty až po špičky lodiček, můžeme použít i honosnější šperky, kabelka typu psaníčko a volíme vždy uzavřenou obuv na podpatku

2. Pravidla před usazením

Muži zakoupí vstupenky s předstihem (na místě vstupenky mohou být již vyprodané, či budou volná pouze horší místa)

Vždy přicházíme dříve (pokud jdeme později, počkáme na pauzu a poté se usadíme)

Vstupenky má u sebe vždy muž

Při vstupu do šaten nejprve pomůže muž z kabátu dámě, poté sobě

Za uschování oblečení v šatně platí vždy muž

Pokud sedíme v lóži, nemusíme si uschovávat oblečení v šatně

Na konci všeho uvádí muž ženu do sálu

Obecně platí, že čím více míst k sezení v sále je, o to dříve je pro návštěvníky otevřen. Pokud se

stane, že dorazíte o něco dříve, můžete se občerstvit v divadelním bufetu, a rovněž je třeba počítat i s časovou rezervou, abyste si mohli poklidně odložit kabáty v šatně.

3. Usazení a další pravidla

Do řady vcházíme vždy čelem k sedadlům, na již sedící diváky neukazujeme zadek

Ženy sedí vždy po pravici muže kromě:

Toho, když na ženu vychází krajní sedadlo (s ženou si místa prohodíme)

Toho, když jdeme do divadla ve dvou párech (ženy sedí vedle sebe, muži po jejich krajích)

Toho, když ženu obtěžuje její spolusedící (vyměníme si místa a my si sedneme vedle něho)

Pokud sedíme v lóži, přední sedadla s lepším výhledem přenecháme ženám

Před začátkem představení si vždy vypneme telefon (nebo alespoň zvuky i vibrace)

Pokud používáme kukátko, nešmírujeme s ním po sálu

Během představení nahlas nekomentujeme děj hry, ani výkony herců (je neslušné i šeptat)

Během představení nejíme, ničím nešustíme apod.

Tleskáme vždy po skončení jednání, po němž následuje přestávka

Při závěrečné děkovačce tleskáme, dokud se zvedá opona

Ze sálu odcházíme až po úplném konci vystoupení, někdy se může ozvat i výzva k opuštění

Muž doprovází ženu ze sálu až k šatně

Vystojíme frontu na šatnu a muž nejprve pomůže ženě do kabátu, poté až sobě

Válka volavek: Palestina a Izrael

Militarismus na své příčce. I když jsme v dnešní době zaplaveni množstvím informací, které je těžké uchopit lidským okem, a úspěšně nalézáme stejné názory na ideologii, způsob života a politické jednání (z pohledu většiny), stejně vidíme situace jako jsou tyto, bez východisek. Někdy se ptáme na samotné bytí, někteří se, zato ptají, jestli mají právo na vlastní existenci, nebo jestli jí mají vlastně kde vůbec provozovat?

Po pádu Osmanské říše

Roku 1918 byla oblast Palestiny okupována Velkou Británií, a právě v této době se začala řešit otázka tohoto území, spoustu Židů se zde stěhovalo z Ruska a východní Evropy. Vliv sionismu, takzvaného židovského hnutí, nelze popřít jako zcela vlivný faktor. Vlastně tento směr spočíval ve navrácení Židů do jejich rodné země, vybudování židovského státu a zejména Jeruzaléma. Jeden z dokumentů z roku 1917, který se tuto otázku snažil

vlivně řešit, tedy ještě Palestiny osmanské, byla Balfourova deklarace, jenž byl dopis podepsaný britským ministrem zahraničí Arthurem Balfourem a odeslaný lordu Lionelu Walteru Rothschildovi, předsedovi tehdejší britské sionistické organizace. Vyjádření znělo následovně: „Vláda Jeho Veličenstva pohlíží příznivě na zřízení národní domoviny židovského lidu v Palestině a vynasnaží se, aby tohoto cíle bylo dosaženo, přičemž se jasně rozumí, že nebude učiněno nic, co by mohlo poškodit občanská a náboženská práva existujících nežidovských společenství v Palestině nebo práva a politické postavení Židů v jakémkoliv jiné zemi.“. Tento koncept samozřejmě akceptován nebyl, vzhledem k tomu, že populace Palestiny se skládala hlavně z muslimských a křesťanských Arabů. Imigrace sionistických Židů do Palestiny byla v důsledku limitována, aby se udržel mír a tendence ke konfliktu.

Holokaust

Automatizovaný stroj, národ proti národu, iniciace největší moderní katastrofy. Ted' už se ne bavíme o otázce jen původu a národnosti, ale o otázce morální. Kde má tento pronásledovaný národ žít? Z téměř 17 miliónů na 10, opravdu nepředstavitelné číslo. Proto vznikl Plán OSN na rozdělení Palestiny, dle Rezoluce OSN č. 181. Tato rezoluce byla Palestinou odmítnuta, protože Židé měli dostat 56 % celé Palestiny, natož měli jen 33 % národnostního zastoupení a byla pro ně vybrána zrovna půda úrodná. Předtím Židé vlastnili pouze 6 % Palestinského území. 14. května roku 1948, vznikl Izrael, první židovský stát po 2000 letech. Tento den nazývají Palestinci katastrofou neboli „Nakba“, čímž začínají nekonečné boje Palestiny proti Izraeli.

Po dalších 45 let, budou konflikty stálé, budou se hromadit, do nekonečna jako bez konce. Rok 1993 je podepsán dokument Oslo 1, mírový dokument, který po této dlouhé době konečně dojde k tomu, že si obě strany podají ruce a budou žít pospolu. Další dokument Oslo 11 z roku 1995 zaručil přenechání Palestinských měst pouze Palestincům. Roku 2005 Izrael stáhl své vojsko z území Gazy.

Rok 2006

Volby v Gaze vyhrává teroristické hnutí Hamás. Je to moment, kterým se zcela rozdělí tyto dva národy znovu. Izrael roku 2007 iniciuje blokádu Gazy. Názory tomu ale už předpovídali předtím, rozdělenost národu byla opravdu velká, napětí rostlo, a postoj Palestiny z většiny zůstává stejný, i přes desetiletí diplomacie. Izrael vyžaduje demilitarizaci Gazy. Palestina vyžaduje, aby jejich hlavním městem byl východní Jeruzalém, a aby se obyvatelé území Palestiny před rokem 1948 mohli na své původní bydliště, Izrael chce, aby toto území bylo pouze za jejich hranicemi.

Co je špatné? Co je dobré?

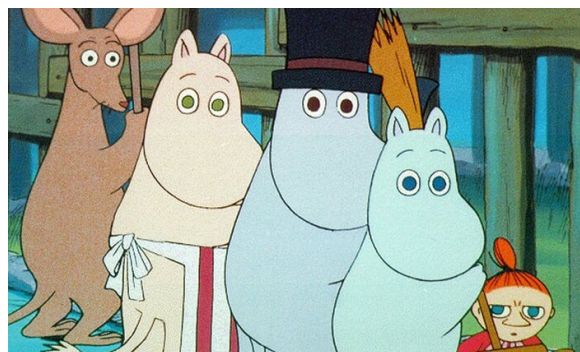
Nelze přesně říci. Většina světových politiků se názorově rozděluje na mnoho chodeb, světově tato válka představuje názorový labyrint. Můžeme vinit fundamentalismus, i když tuto ideologii nezaujímá každý Palestinec? V roce 2007, mělo na Hamás 62 % Palestinců pozitivní názor, zato negativní mělo přibližně 33 %. Dnes je Hamás podporován 27-31 % Palestinců. Průzkumy opravdu ukazují, že Palestinci vnímají Hamás jako zkorumpovaný, jenže problém spočívá v ideologii samotné a jím indukovaným strachem. Nikdo nemá dostatečnou odvahu na to kritizovat tuto organizaci. Nikdo z Izraelců nevěří už, po tolika šancích o mír, že Palestina má zájem o řešení, ted' už jen nevidí jinou možnost řešení než se snažit s konfliktem pracovat, z čehož vychází zároveň škody a nešvary, a další násilí vůči Palestincům i Izraelcům zároveň. Souhra větší konzumace dezinformovaných sociálních sítí, menší důvěra mladší generace televizním zprávám a přehlcení informacemi, rozděluje národ světově. Ztrácíme integritu a rozdělujeme se na dvě lodě, které v podstatě nemají nikam namířeno.

Mumínci

Píše se rok 1914, Helsinky a světlo světa spatřila prvorozená dcera manželů Janssonových – Tove. Její rodina byla velmi umělecky nadaná, a tak ji nečekal jiný osud. Její bratr, Per Olof, byl fotografem a druhý bratr, Lars, ilustrátorem. Právě Lars se později výrazně podílel na odkazu celoživotního díla Tove – Mumínků.

Tove patřila ve Finsku ke Švédsky mluvící menšině a velkou část svého života prožila na jednom z ostrovů Pellinki u Porvoo. Její životní partnerkou byla finská grafička Tuulikki Pietilä. První ze svých kreseb uveřejnila již v patnácti letech v časopise garm. Studovala na výtvarné akademii ve Štöckholmu a poté i na kreslířské škole finské Národní galerie v Helsinkách a v Paříži na École d'Adrien Holy a École des Beux Arts.

Kdo jsou vlastně mumínci?

Nejsou to lidé ale ani pohádkové postavy. Jsou převzati ze severské mytologie. Důkazem nám o tom může být i jejich originální název Mumintrölet, tedy že jsou pravděpodobně trolové či skrítci. V pohádce se pak také vyskytuje Morana – která je v severské mytologii, možná i v té naší slovanské, známý pojem. Co nás jako diváky či čtenáře může zaujmout nejvíce je jejich

vzdálená podobnost s hrochy. Jsou velmi milí a laskaví na všechny kolem, dokonce i na nově příchozí. Někdo by mohl namítat, že až přespříliš.

První samostatná kniha o muminech se dočkala svého vydání v roce 1945. Je to titul *Cesta za tatínkem*, v originále *Småtrollen och den stora översvämningen* do češtiny přeložena roku 1999. Poté vyšla *Kometjaktten* v roce 1946, která byla roku 1968 přepracována na *Kometen kommer*, česky *Kometa* přeložena do češtiny v roce 1995. Tuto a další tituly, jako třeba *Carovná zima* (1957) či *Carodějův klobouk* (1948) se minulý rok dočkaly aktualizovaného překladu a vydání od nakladatelství Argo. Vypadá to, že Argo se vrhne do vydávání dalších románů od autorky, jako třeba *Bláznivé léto* (1954), *Tatínek a moře* (1965), *Tatínek píše paměti* (1968) nebo *Pozdě v listopadu* (1970).

Na to Tove vydala i několik sbírek jako třeba *Neviditelné dítě* (1952) či *Mumini moudra: nápady a průpovědky z muminiho údolí*. Poté třeba *Obrázkové knížky*, např. *Jak to bylo dál?* (1952), *Kdo utěší drobka?* (1960) a několik stále nepřeložených. Dalším velkým odvětvím literatury, kterému se Jansson věnovala, jsou komiksy. V češtině jsou nově přeloženy také sbírky těchto komiksů, a to ve velmi objemných omnibusech.

Ze seriálu *Muminci* zná tyto postavy a svět asi nejvíce lidí. Ve spolupráci japonské, finské a nizozemské produkce vznikl roku 1990 a trval až do roku 1992, načež obsahově sčítá na 104 epizod ve dvou sériích. Inspiroval se v knihách Tove, i když ne moc věrně, a komiksech Larse-Magnuse Janssona.

-Upjaden-

NEJLEPŠÍ FILMY ROKU 2023

Výsledky ankety na našem Instagramu:

Oppenheimer

1. ČSFD 84 %
režie: Christopher Nolan

Tento filmový snímek přinesl do kin fascinující pohled na kontroverzní postavu historie - J. Roberta Oppenheimera. S precizností a vizuální elegancí nám film odkrývá jeho brilantní mysl a komplikovanou roli v dobovatelelském závodě za vývojem jaderné technologie.

2. **Strážci Galaxie: Volume 3**
ČSFD 80 %

režie: James Gunn

Strážci nabídnou fanouškům nové hudební skvosty, neuvěřitelné vizuální efekty a zcela nové výzvy pro odvážnou skupinu intergalaktických hrdinů. Očekávejte nečekané zvraty, přátelství na hraně a záchrannou misi, která znovu dokáže, proč jsou Strážci galaxie nezastavitelní.

3. **Barbie**
ČSFD 62 %

režie: Greta Gerwig

Film Barbie přináší dobrodružství plné barev, módy a přátelství, přičemž Barbie vstupuje do nového magického světa, kde se učí, že opravdová krása spočívá ve vlastní jedinečnosti. Tato pohádková cesta je nejen pro malé

divačky plná radosti, ale i pro dospělé, kteří si užijí nostalgický návrat do světa Barbie ve velkém stylu.

4.

**Mission:
Impossible –
Odplata –
První část**

ČSFD 82 %

režie: Christopher McQuarrie

Akční film, který zanechává diváky na okraji sedadla s nezřízeným mixem akce, intrik a napětí. Tom Cruise vytváří neuvěřitelně dynamický výkon, který propojuje dobrodružství a nekonečnou odvahu.

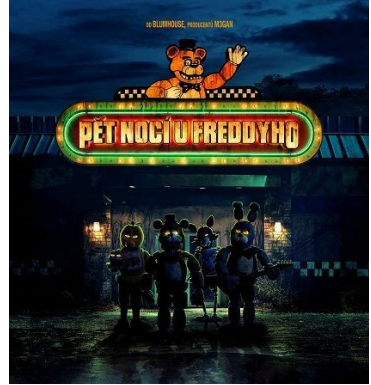
6.

**Pět nocí u Fred-
dyho**

ČSFD 52 %

režie: Emma Tammi

Tento snímek přináší nový rozměr do hororového žánru s neuvěřitelně napínavým scénářem a vizuálními efekty. Fanoušci se mohou těšit na ještě intenzivnější zážitek, když se znovu setkají s přátelským, ale děsivým Freddy Fazbarem.

5.

Wonka

ČSFD 80 %

režie: Paul King

Wonka přináší divákům osvěžující pohled na původ slavné postavy Willyho Wonky, legendárního výrobce cukrovinek. S vizuálně bohatým příběhem o vzniku tohoto čokoládového génia slibuje Wonka oživit kouzlo a dobrodružství příběhu o továrně na čokoládu.

Napoleon

7.

ČSFD 68 %

režie: Ridley Scott

Epický pohled na život francouzského císaře. Film zaujme nejen svým vizuálním bohatstvím a technickou bravurou, ale také výjimečným hereckým výkonem, který přibližuje neokoukaný pohled na jednu z nejvýznamnějších postav dějin.”

8.

Hunger Games: Balada o ptácích a hadech

ČSFD 72 %

režie: Francis Larence

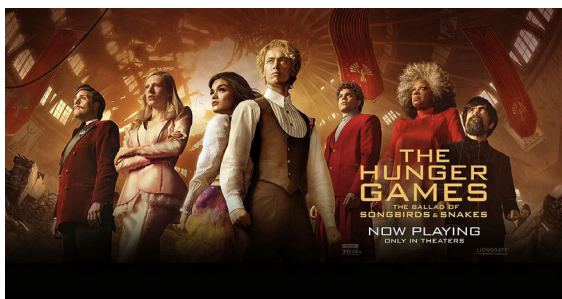
Film přináší fascinující směsici akce a politických intrik do světa Panemu. Nový snímek, režírovaný talentovaným filmařem, plně propojuje dobrodružný duch původní série s čerstvými perspektivami, což diváky zaručeně udrží v napětí od začátku až do závěrečných titulků.

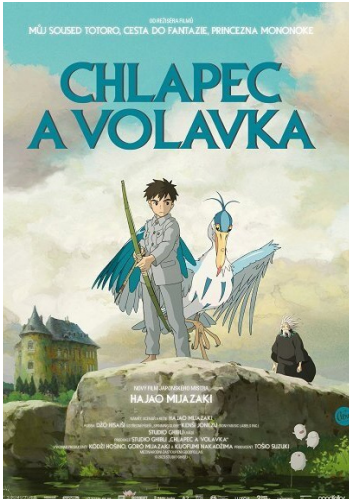
9. Červená bílá a královsky modrá

ČSFD 66 %

režie: Matthew López

Podle oblíbené knižní předlohy pro náctileté vznikl tento velice zajímavý a poutavý snímek. Nečekejte nic moc romantického, ale spíše zážitek pro odvážnější diváky, kteří se nebojí dramatických aktů.

10.

Chlapec a volavka

ČSFD 79 %

režie: Hajao Miyazaki

Film přináší poutavý animovaný příběh o neočekávaném spojení mezi mladým chlapcem a tajemnou volavkou, který rozvíjí hluboké téma přátelství a vzájemného pochopení.

S režijním uměním a vizuální krásou se "Chlapec a volavka" stává nezapomenutelným filmovým zážitkem, propojujícím dojemné lidské drama s fantastickými prvky, které zaujmou diváky všech věkových kategorií.

11.

Spider-Man: Napříč paralelními světy

ČSFD 88 %

režie: Joaqim Dos Santos, Kemp Powers, Justin K. Thompson

Snímek je vizuálním festivalem pro oči diváka a revolucí v animovaném světě. Druhý díl této výjimečné série nenechává diváky chladnými – plný akce, napínavého příběhu a překrásně vystižených postav, představuje nový milník v superhrdinském filmovém žánru.

12.

Bod obnovy

ČSFD 75 %

režie: Robert Hloz

Snímek přináší divákům poutavý pohled do dystopické budoucnosti, kde technologický pokrok

a lidská touha po kontrole nad osudem vedou k nečekaným důsledkům. V této české sci-fi perle režirované talentovaným tvůrcem z domácí scény, se prolínají napínavý příběh a vizuální poezie, nabízejíc divákům zážitek plný intelektuálních výzev a emotivních okamžiků.

-Lyrický Génius-

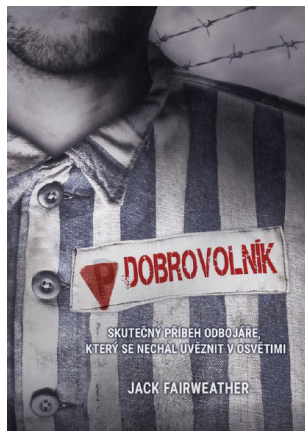
Dobrovolně do Auschwitz

aneb tragický příběh Witolda Pileckého

Witold Pilecki, narozen roku 1901, byl polský voják, který v listopadu 1939 spoluzaložil Tajnou polskou armádu. Později se také stal členem odbojové organizace Zemská armáda. Co udělal tak hrdinského, že ho musel komunistický režim popravit a téměř půl století o něm nikdo nmluvil ani nepsal?

V roce 1940 se Witold nechal dobrovolně uvěznit v polském koncentračním táboře Osvětim. Jeho důvod byl zpryu prostý. Plán začal jeho zatčením, následný pobyt byl velmi bouřlivý. Kromě strastí, které takové vyhlazovací tábory mohou nabídnout, se po celou dobu náš polský hrdina snažil zorganizovat vzpuru mezi vězni a aktivně zaznamenával informace o chodu a místních mravech. Celou dobu shromažďoval informace, aby poté mohl utéct a podat tak svědectví o těchto hrůzách.

Utéct se mu povedlo až v roce 1943 a roku 1944 se dokonce účastnil Varšavského povstání. Po skončení války spolupracoval jako agent s polskou exilovou vládou. A snažil se shromažďovat také informace o zločinech páchaných sovětským svazem na Polácích.

Podobně, jako u nás za dob Československa, se po válce v Polsku dostal k moci komunismus a Pileckého a jeho činy odhalil. Hnilobné pahýly režimu však dosáhnou kde kam, a tak nakonec, po svých několika hrdinských činech, se tělo Witolda Pileckého pověsilo na šibenici. Bohužel zanechal po sobě manželku a děti.

Jeho odkaz stále přežívá v ruchu polských měst, kde si ho můžeme připomenout díky názvům tmaějších ulic. Také o jeho osudu vypráví, česky přeložená, kniha *Dobrovolník*.

-Upjaden-

Vánoce a jak se dříve slavily

Jak asi všichni moc dobře víte, Vánoce mají své tradice. Spoustu z nich určitě znáte. Příkladem může jít Půlnoční mše. Další je štědrovečerní večeře, kdy si lidé většinou dávají kapří řízky. Někteří lidé si dělají i jiné ryby nebo maso. K tomu se většinou podává bramborový salát.

síly a dlouhověkosti a oříšky představovaly zralost a moudrost.

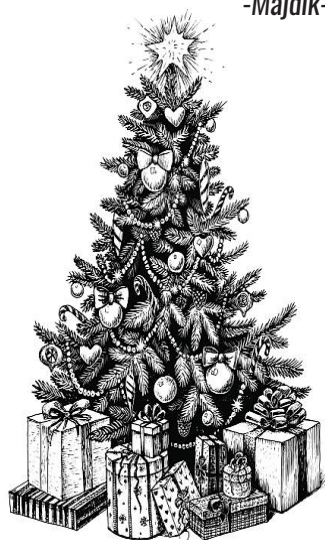
Další tradicí, bez které už si Vánoce ani nedokážeme představit je vánoční stromeček, který zaručeně nesmí v žádné dnešní domácnosti chybět. Někde ho nosí Ježíšek a někde si ho rodiny staví samy. Na stromeček se nejdříve dávali jablíčka a oříšky. Po pár letech se začaly přidávat i svíčky. V dnešní době dáváme velké kulaté ozdoby, andělíčky nebo porcelánová zvířátka.

V minulosti se Štědrovečerní večeře připravovala už od rána a skládala se z několika chodů: hrachová nebo čočková polévka, kuba (kroupy s houbami a česnekem), pukance s mákem a medem a hubník (nákyp s houbami). Ryba na stole ovšem většinou chyběla. V 16. a 17. století patřila totiž mezi postní jídla.

Jednou z dalších tradic je dávání si dárků. Dárky se dávají až od 19. století, avšak první

zmínky o nich pocházejí už z 16. století. Lidé se začali obdarovávat skromnými a užitečnými dárečky. Muži dostávali dýmku, žabaterku nebo pantofle. Ženy byly obdarovávány látkou, šitím a potřebami do domácnosti. Malé děti pak pod stromečkem nacházely oblečení nebo hračky. I v těch nejchudších rodinách dostávaly děti nějaký dárek, i když se jednalo třeba jen o jablko nebo oříšky. Červená jablka byla symbolem zdraví,

-Majdík-

POJĎME ODMATUROVAT Z ČEŠTINY !

STRAKONICKÝ DUDÁK aneb Hody divých žen

JOSEF KAJETÁN TYL

Téma a motiv díla:

co vše je třeba udělat pro lásku, morální hodnoty, láska, vlastenectví, bohatství

Časoprostor:

nejspíš 18.-19. století,

Strakonice, Turecko

Kompoziční výstavba:

chronologická, 3 jednání

(úvod, zápleтка, rozvoj děje,

peripetie, závěr)

Literární druh a žánr:

drama, báchorka

Lyrický subjekt:

Švanda – chce jít do světa, hlavní postava, vypravěč není

Vyprávěcí způsoby

er-forma, přímá řeč, replika

Jazykové prostředky:

personifikace (přiletěla pověst), archaismus (kunštýř, pimprleta), metafora (děravý svět), nářečí

Typy mluvy:

dialog, monolog, převážně spisovný jazyk, nářečí

Tropy a figury:

ironie (pro vodu s cedníkem)
elipsa (já měl v kolíbce)

Postavy:

Švanda: naivní, se všemi to myslí dobře, lehce ovlivnitelný

Dorotka: věrná, trpělivá, obětavá, čeká na svého milého

Vocilka: podvodník

Rossava: nápomocná

Trnka: nedůvěřivý, nepodporující

Kontext autorovy tvorby:

Tyl psal často vlastenecké povídky. Strakonický dudák vznikl 9 let před jeho smrtí. Autor byl také představitelem tzv. biedermeierovské prózy (dílo je harmonické, radostné a jednoduché pro čtenáře). Napsal hry jako je Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka (hymna ČR), Jan Hus (historické drama) a Paličova dcera (činohra)

Literárně historický kontext:

Autor žil v době 3. generace Národního obrození.

Spolu s ním také autoři jako je Karel Hanek Mácha (Máj) nebo Karel Jaromír Erben (Kytice).

Byl český dramatik, režisér, herec, překladatel, divadelní kritik, spisovatel a novinář.

-Upjaden-

SUDOKU A SUDOKU

23		12		13		6	
	4		19	15	6	12	18
5	9						
		11		17	10	19	16
15	11	7		8			
		4		21	15		
11		14					10
9	19					19	
		17		10			

9		14	10	11		17	9
16	1		9		9	7	22
8	20	15	9	8	1	5	11
			6	12		5	17
8		21		21	8	4	18
15			7	18	4		9
	8				1		9
11	7	18	7	3	20	4	12
9			2			5	12

Symfonie času

*V čase, co tančí stíny dlouhé,
včera ustoupili, k zítřku se k nám sklání pouze.*

*Jeho ruce lapají minulost,
do budoucnosti avšak hledí host.*

*Čas je tkadlec osudů nevysvětlitelných,
příběhy tkané v jeho neviditelných plátnech.*

*V jeho očích se skrývá zrcadlo vzpomínek,
v srdci zas jako dech či odpočinek.*

*Procházíme brány věku, co mění tvary,
s časem se rodíme, bez něj by jsem navždy stály.*

*A přesto v okamžicích co utíkají,
čas vytváří náš příběh, a lásky nám zůstávají.*

*Tak tancujme v čase, dokud běh neujede,
vítr nás kolébá, vzpomínky nám povede.*

*V časovém vánku neseme své příběhy,
v nekonečném tajemství se šichni projdeme.*